

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKE RÉSZÉRE

BUDAPEST

PÁLYÁZAT

A Balassagyarmati Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási-
Munkaügyi Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségére

2016. április

PÁLYAMŰ

A Balassagyarmati Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetői állására benyújtott pályázathoz

I. A kollégiumvezető feladatai

A kollégiumvezető feladatait a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 124. §-a, a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 28. §-a határozza meg. E mellett a Balassagyarmati Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának II. fejezet A/ pontja a kollégium működésére, míg a III. fejezete a kollégiumvezető feladataira tartalmaz részletes rendelkezést.

A kollégiumvezetőnek szakmai és igazgatási feladatait ezen jogi szabályozók keretein belül, az Országos Bírósági Hivatal Elnökének stratégiai céljai és a törvényszék elnökének rövid és hosszú távú terveit szem előtt tartva, azok megvalósulását elősegítve kell végeznie.

Az OBH Elnöke a következő stratégiai célokat határozta meg:

- a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék,
- a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása,
- tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása,
- a bírósági szervezet integritása, az ítéelkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

A Balassagyarmati Törvényszék Elnöke 2015. évi beszámolójában 2016. évre többek között a következő célokat jelölte meg, melyek megvalósításában a kollégiumvezető segítséget nyújthat:

- az időszerűség biztosítása érdekében az eddig bevezetett és alkalmazott igazgatási intézkedések fenntartása, továbbá a bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasításban foglalt igazgatási feladatok megtervezése, végrehajtása,
- az oktatási terv megvalósítása körében a központi, illetve a helyi oktatásban résztvevők biztosítása, a tisztviselők képzésének szorgalmazása,
- a bíróság szolgáltató jellegének erősítése érdekében a „Nyitott Bíróság” program fejlesztése körében továbbra is cél a sajtószóvivői feladatokat ellátó tanácselnök bekapcsolódása, valamint a bírósági közvetítést ellátó kollégák részvétele ezen jogintézmény népszerűsítése érdekében,
- a szakmai vezetők igazgatási tevékenységének erősítése, illetve az egyéb jogi hivatásrendek képviselőivel történő kapcsolattartás fenntartása. A szakmai vezetők feladata folyamatosan a hatályon kívül helyezett ügyek áttekintése, a szakmai megbeszélések kiterjesztése a helyi bíróságok ítéelkezési gyakorlatának egységesítésére,
- az emberi erőforrás optimális elosztása érdekében az ügyforgalmi adatok, személyi változások

folyamatos figyelemmel kísérése, a szükséges intézkedések, átcsoportosítások, kirendelések megtétele.

Ezen célok tükrében a kollégiumvezető elsődleges feladata, hogy a törvényszék és helyi bírósági ítélkezésének időszerűségét a jó színvonal és hatékonyság megtartása, emelése mellett a szakmai és igazgatási feladatai összehangolt, kiegyensúlyozott gyakorlásával segítse elő, támogassa.

Szakmai tevékenységét úgy kell végeznie, hogy a törvényszéken és helyi bíróságain egységes, magas színvonalú ítélkezés folyhasson, amely igazodik a régiós, illetve az országos gyakorlathoz is. Ennek érdekében fontos, hogy a szakmai anyagok minden az ügyszakban tevékenykedő bíróhoz, bírósági titkárhoz, fogalmazóhoz, illetve egyéb érintetthez eljussanak, valamint a kollégiumi ülésekre készült anyagok a felsőbb bíróságok (ítélőtábla, Kúria) által is kontrolláltak legyenek.

Az igazgatási feladatok, ellenőrzések célja elsődlegesen az időszerűség javítása, e mellett a szakmai színvonal megtartása, erősítése is. Ezen ellenőrzéseket lehetőség szerint úgy kell végezni, hogy ne jelentsenek többletterhet az ellenőrzöttek részére, ugyanakkor annak eredményéről legyen visszajelzésük. Hiba feltárása esetén egyszerű, ám hatékony eljárást kell kidolgozni annak kiküszöbölésére.

A részletes tervek megfogalmazásához elengedhetetlen a törvényszék és helyi bírósági helyzetének feltárása, hiszen ez alapján fogalmazhatóak meg a problémák, és adható azok megoldására javaslat.

II. A Balassagyarmati Törvényszék és helyi bírósági civilisztikai ügyszakának helyzete, problémák feltárása, célok meghatározása

A Balassagyarmati Törvényszék az ország egyik legkisebb bírósága. Engedélyezett bírói létszáma 49 fő. Jelenleg minden bírói álláshely betöltött, a civilisztikai ügyszakban tartósan távol egy bíró van, a Balassagyarmati Járásbíróságról. Érzékenyen érinti az ügyszak tevékenységét – különösen a Balassagyarmati Törvényszéket –, hogy az utóbbi 3 évben 3 civilisztikai álláshely került elvonásra törvényszékünkéről. Probléma, hogy a bírósági titkári álláshelyek betöltése – jelentkezők hiányában – folyamatosan nehézségekbe ütközik. A civilisztikai ügyszakban tevékenykedő bírák nagy hányada határozatlan időre kinevezett, huzamosabb bírói gyakorlattal rendelkező, jó szakmai felkészültségű bíró, míg a határozott időre kinevezett bírák szorgalmas, mind szakmai, mind statisztikai szempontból jó eredményeket produkáló kollégák.

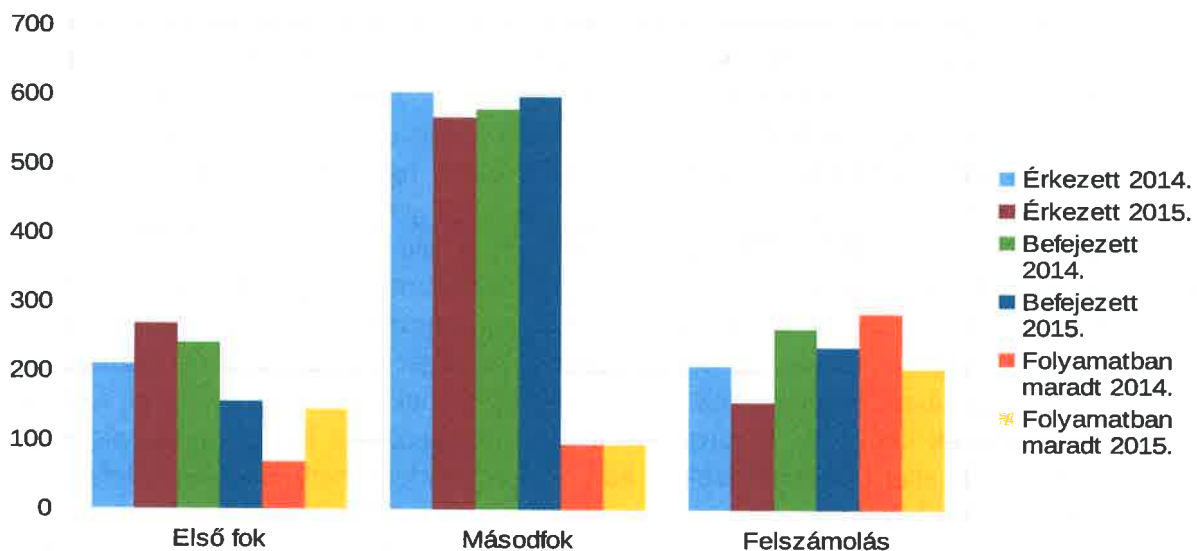
1. Balassagyarmati Törvényszék

A Balassagyarmati Törvényszéken jelenleg – 2015. július 1. napjától – a civilisztikai ügyszakban 9 bíró és 2 bírósági titkár tevékenykedik. Szakosodásra nincs mód, sőt a létszámcsökkenés miatt szinte minden bíró több területen (első-, másodfok, felszámolás-, cég ügyszak) is ítélkezik. A törvényszék elnöke és a kollégiumvezető csökkentett mértékben, de az igazgatási szabályzattól magasabb tárgyalási nap-szám mellett vesz részt az ítélkezésben. Az elnök másodfokú ügyszakban ítélkezik, a kollégiumvezető többnyire másodfokon előadó bírói, kisebb részben tanácselnöki feladatot lát el, de jelenleg első fokú deviza ügyeket is tárgyal. Egy bíró kizárólag cégügyeket intéz, mellette a cégügyszakban az érkezés arányához igazított mértékben tevékenykedik egy polgári fellebbviteli előadó bíró. A felszámolási ügyszakban egy tanácselnök és egy bíró tevékenykedik,

mellette mindketten első- és másodfokú gazdasági ügyeket is tárgyalnak, valamint részt vesznek a polgári-munkaügyi másodfokú tanács munkájában is. Egy bíró kizárólag elsőfokú ügyeket tárgyal. Két tanácselnök és egy előadó bíró (aki részben a cégügyeket intézi) intézi még a polgári-munkaügyi fellebbviteli ügyeket. Első fokú ügyeket az elnök és a cégbíró kivételével minden bíró tárgyal. Állandó tanács a fellebbviteli ügyszakban nincs, a tárgyaló tanács száma 2015. évben 1,06. A tanácsbeosztást 2 hónapra előre a kollégiumvezető készíti el. Az egyik bírósági titkár intézi a civil szervezetek nyilvántartását, míg a másik bírósági titkár fele részben a cégügyszakban dolgozik, míg fele részben az első fokú bíró mellett dolgozik team-munkában.

2014. és 2015. évben az ügyforgalmi adatok a következőképpen alakultak:

Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek számának alakulása ügyszakonként 2014. és 2015. évben

Célszerű lenne legalább az ügyszakok tekintetében szakosodást elérni, de a jelenlegi ügyérkezés mellett erre az alábbiakra tekintettel nincs mód.

Az első fokú ügyszakban korábban a törvényszék vezetése arra törekedett, hogy az ügyek intézése lehetőség szerint minél kevesebb bíró bevonásával történjen, és az érkezés alacsony volta miatt ez meg is valósulhatott. 2015. évben azonban megtört a hatáskör-módosítás folytán elért alacsonyabb ügyérkezési tendencia, ez az emelkedő érkezés pedig 2016. év első negyedében is megfigyelhető. Az érkező ügyek jelentős része devizaper. A 2014 előtti időszakra is az volt a jellemző, hogy a törvényszék első fokú ügyszakának befejezése nem haladta meg az érkezést, így a folyamatban maradt ügyek száma jobb esetben is csak stagnált. 2014. évben alacsonyabb érkezés mellett sikerült az érkezést meghaladó befejezést elérni, ennek oka azonban az ún. devizaperek felfüggesztése volt. 2015. év utolsó negyedétől a felfüggesztett devizaperek újraindultak, illetve nagy számú új kereset is érkezett.

Cél, hogy az első fokú ügyszakban a devizaügyek az országos gyakorlatot is figyelembe véve egységes elbírálást nyerjenek. Ennek érdekében ezen ügyek 2 bíróra kerülnek kiosztásra. Minden bíró megismerheti az országos gyakorlatot, a témában született szakmai anyagok ismertetésére

kerülnek, azok a helyi és a központi intraneten is összegyűjtve hozzáférhetőek. A kollégium is rendszeresen napirendjére tűzi a devizaperek aktuális kérdéseit.

A devizapereken túl megnőtt a civil szervezetek működése kapcsán az ügyész által indított perek száma is, illetve számos ügy érkezik a törvényszékhez a Fővárosi Ítéltábla kijelölése folytán. Ezen utóbbi perek nagy része bíróság elleni kártérítési per. A fentiekre tekintettel, amíg a korábbi tendencia vissza nem áll az első fokú érkezés terén, szükséges a fellebbviteli ügyszakos bírák bevonása is az ügyszak tevékenységébe.

A másodfokú ügyszakban az elmúlt években csökkenő érkezés mellett azt meghaladó befejezést tudott produkálni az ügyszak, így a folyamatban maradt ügyek száma optimális. 2014. évben problémát jelentett, hogy jelentősen megnőtt a peren kívüli ügyek száma, míg a peres ügyek száma folyamatos csökkenést mutatott. A probléma felismerése azonban rövid időn belül megtörtént, így a tárgyalás-beosztások módosításával, több tanácsülés beiktatásával a nemperes hátralék feldolgozásra került, míg a peres ügyek intézése is megőrizte az időszerűségét. Az ügyérkezés csökkenése pedig lehetővé tette, hogy a fellebbviteli tanácselnökök bevonásra kerüljenek az első fokú ügyek intézésébe, míg a kieső cégbíró pótlása belső erőforrásból megtörténhetett.

A kialakult gyakorlat alapján törekedtünk arra, hogy a nemperes fellebbezett ügyek lehetőség szerint 2 hónapon belül befejezésre kerüljenek, míg a peres ügyek befejezésére általában 4-6 hónapon belül sor került. Az ügyszak intenzitási mutatója többnyire 3 alatt maradt, ami azt jelenti, hogy a folyamatban maradt ügyek száma nem haladta meg a havi átlag-érkezés háromszorosát.

Cél, hogy a másodfokú ügyszak jó időszerűségi mutatóit továbbra is meg tudjuk őrizni, amihez az szükséges, hogy a kollégiumvezető továbbra is szorosan figyelemmel kísérje az érkezések számát, a peres - nemperes ügyek arányát, és ehhez alakítva készítse el a tanácsbeosztásokat, míg a tanácselnökök a tárgyalások, tanácsülések kitűzésénél ügyeljenek arra, hogy az ügyek az érkezés sorrendjében kerüljenek kitűzésre, a soron kívüli ügyek elintézésére legyen mód, míg a peres ügyben érkezett végzés elleni fellebbezések az eddiginél is rövidebb határidőn belül, lehetőleg 30 napon belül kerüljenek elbírálásra.

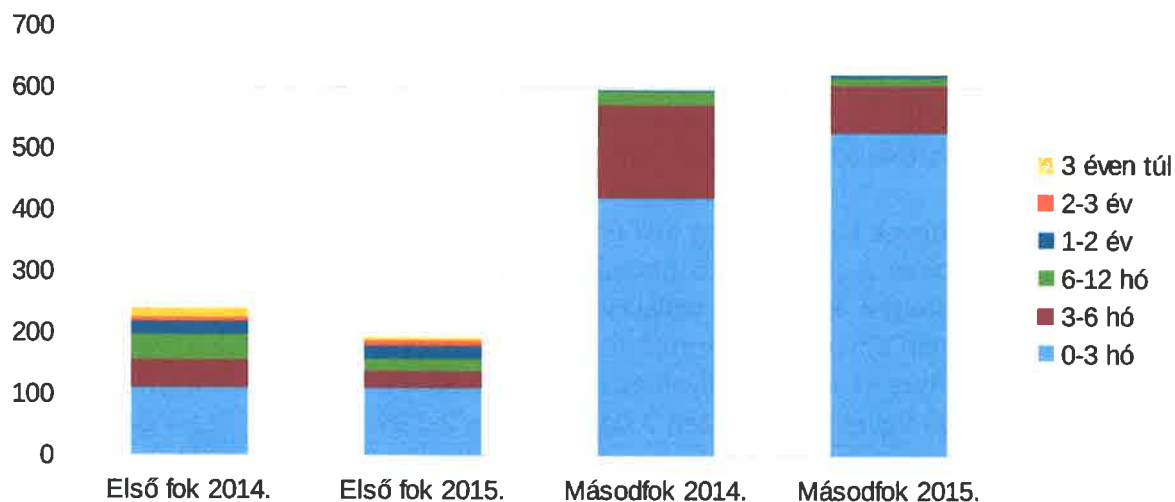
Megoldásra váró probléma, hogy célszerű lenne állandó fellebbviteli tanács kialakítása, de erre a jelenlegi bírói létszám és az érkezés sem ad lehetőséget. Az elnököt és a kollégiumvezetőt leszámolva a három tanácselnök mellett két előadó bíró tevékenykedik. Az egyik tanácselnök és előadó bíró intézi a felszámolási ügyeket és a gazdasági első- és másodfokú ügyeket, így állandó tanácstagként nem vehetők igénybe. A másik előadó bíró jelenleg az ügyérkezési dömping miatt nagyobb arányban kerül bevonásra a cégügyszakban, így állandó tanácstagként ugyancsak nem jöhet szóba. Nem szabad azonban ezt a törekvést elvetni, az érkezés alakulását figyelemmel kell kísérni, és a megfelelő alkalommal élni kell a szakosodás ezen lehetőségével. Ez jelenleg akkor lenne megvalósítható, ha a törvényszék további egy bírói létszámmal bővíthetne, hiszen a két tanácselnök és egy előadó bíró bevonásával az állandó tanács felállítható lenne.

A civilisztikai ügyszak a jelenlegi létszám mellett is el tudja látni a tevékenységét, a bírák lelkiismeretes munkájának köszönhetően nem romlottak az eredményességi, időszerűségi mutatók. Azonban az újabb és újabb ügyérkezés-emelkedésben mutatkozó kihívások (lásd cégbírószági, civil szervezetek érkezésének jelentős, több 100%-os emelkedése, első fokú ügyek számának emelkedése) nehéz helyzetbe hozzák az ügyszakot, mivel további mozgósítható tartalékokkal nem rendelkezünk.

A probléma belső erőforrásból a járásbírószágról történő kirendeléssel oldható meg.

Az ügyek intézésének időszerűségét 2014. és 2015. évben az alábbi ábra szemlélteti:

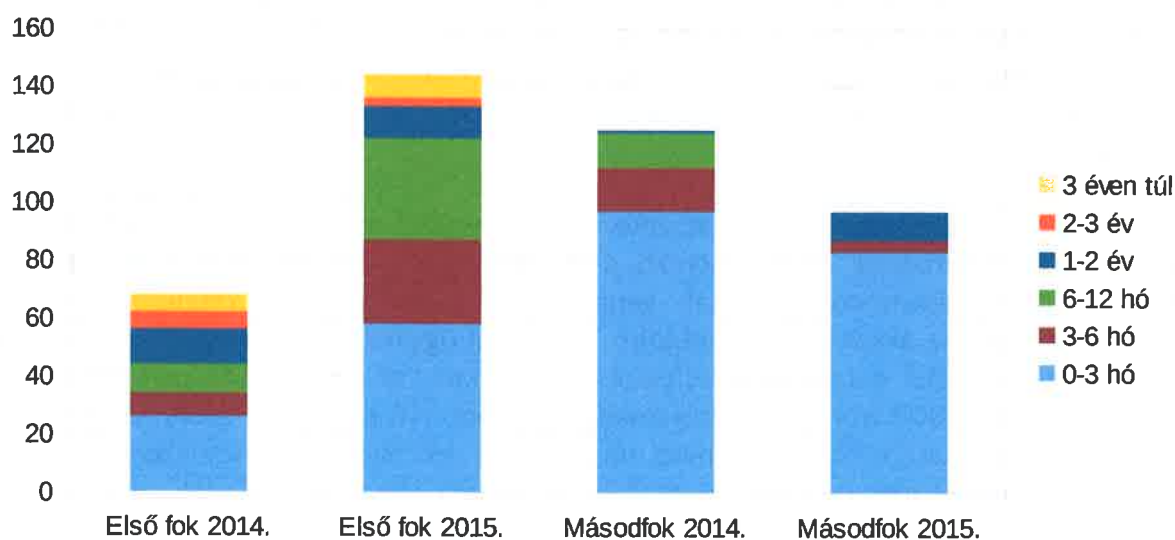
A befejezett ügyek megoszlása a pertartam szerint, ügyszakonként, 2014. és 2015. évben

Az ábrából jól látható, hogy a másodfokú ügyszak időszerűségi mutatói kiválóak, 2014. évhez képest is javulás mutatkozott. 2015. évben az ügyek 85%-a 3 hónapon belül befejezést nyert, míg 6 hónapon túl csak 3% került befejezésre, két éven túli ügy pedig nem volt.

Az első fokú ügyszakban az összes befejezés száma csökkent, az időszerűség azonban javuló képet mutat.

A folyamatban maradt ügyek megoszlása a pertartam szerint, ügyszakonként, 2014. és 2015. évben

Az ábrából levonható az a következtetés, hogy az első fokú ügyszakban az érkezés 2015. év végén igen nagy intenzitással bekövetkező növekedése generálta a folyamatban maradt ügyek számának emelkedését, ugyanakkor az időszerűségben jelentős romlás még nem következett be. A hosszú pertartamú ügyek száma közel azonos a két évben, ugyanakkor eltolódás következett be a 3 éven túli ügyek javára, ami a hosszú pertartamú ügyek elnehezülését mutatja. Cél, hogy a hosszú pertartamú ügyek alacsony száma (2014. december 31. napján 12, 2015 év végén 11) megőrizhető, tovább javítható legyen. Ennek érdekében fokozott figyelmet kell fordítani az egy éven túl folyamatban lévő ügyek hosszú pertartamúvá válásának megakadályozására. Az igazgatási ellenőrzést ki kell terjeszteni ezen ügyekre is, biztosítva a folyamatos intézést.

A hosszú pertartamú ügyek kapcsán meg kell említeni, hogy az ügyszak nehéz helyzete mellett is tettek vállalásokat a bírók a „Szolgáltató Bíróság” program keretében a hátralék ledolgozására, amely vállalást teljesítettek is, sőt a vállaláson túl is sor került hosszú pertartamú ügyek befejezésére. Az egy éven túli ügyek átfordulására is nagy figyelmet fordítottunk, így 2016. március 31. napjára a 2015. május 31. napján folyamatban volt 12 hosszú pertartamú ügghöz képest 7-re csökkent a két éven túli ügyek száma. Ezen 7 ügyből 2 ügy 2-3 év közötti, 5 ügy 3 éven túli. Külön elismerést érdemel, hogy a 3 éven túli ügyek számát is sikerült 8-ról 5-re csökkenteni. A hosszú pertartamú ügyekben tapasztalatom szerint a már évek óta folytatott igazgatási ellenőrzésekkel elértük, hogy még kisebb bírói késedelmek se forduljanak elő, itt a befejezések előmozdításához inkább szakmai támogatást kell nyújtani, illetve az új Polgári perrendtartás percezúrája biztosíthatja, hogy a peres felek a hosszabb ideje folyó pereikben már ne élhessenek keresetmódosítással.

A másodfokú ügyszak időszerűsége a folyamatos ügyek tekintetében is nagyon jó. Az ügyek kb. 90%-a 6 hónapon belül van folyamatban. 10 ügy van folyamatban 1-2 év között, ezek azonban kivétel nélkül a Devizatorvények alapján szünetelő végrehajtási nemperes fellebbezések, melyek érdemi elbírálására 2016. évben nyílik lehetőség.

Célként az ügyszak kifejezetten jó eredményeinek megőrzése tűzhető.

A felszámolási ügyszakban az érkezés folyamatosan csökken az utóbbi két-három évben, a befejezés eléri, vagy meghaladja az érkezést, így a folyamatban maradt ügyek száma kb. 200 ügyre állt be, amely a két bíróra – figyelembe véve egyéb peres ítélezési tevékenységüket is - optimális ügyterhet jelentene, ha a bírákat nem kellene bevonni a polgári-munkaügyi fellebbviteli ítélezésbe is.

A cég ügyszakban 2013. évhez képest az érkezésben jelentős csökkenés mutatkozott, míg 2013. évben kb. 6800 ügy érkezett, 2014. évben kb. 4100, míg 2015. évben kb. 3600. A 2013. évi magas érkezés a jogszabály-módosítás által generált változás-bejegyzési kötelezettségnek volt köszönhető, melyet az akkor még két cégbíró a bírósági ügyintézők segítségével példaértékűen tudott feldolgozni. 2013. évben 6600 befejezés mellett kb. 130 ügy maradt folyamatban. 2014. évben a befejezés 4100 körül alakult, folyamatban maradt 110 ügy. 2015. évben a befejezés kb. 3600, folyamatban maradt 75 ügy. Látható, hogy a 2015. évi bírói létszámcsökkenés ellenére az ügyszak időszerűségét meg tudta őrizni, az érkezés feldolgozásra került. Ennek érdekében a cég ügyszakban ügyrend került kidolgozásra annak érdekében, hogy a cégbírák kizárólag bíró által intézhető munkát végezzenek, a bírósági ügyintézők nagyobb részt kapjanak a feladatokból, míg egy bírósági titkár is beállításra került. Az adminisztratív létszám megfelelő.

2016. év a kihívások időszaka lesz, mivel az új Ptk.-ra történő kötelező átállás – a törzstőke emelésre vonatkozó határidő hosszabbítás ellenére – jelentős ügyérkezés-emelkedést okozott már

az első negyedévben is, ami szükségessé tette a polgári ügyszakból a cégügyszakba besegítő bírónak teljes munkaidőben a cégügyszakba történő bevonását.

A civil szervezetek nyilvántartását egy bírósági titkár végzi, bírói felügyelet mellett. 2016. évben ezen területen is jelentkezik az új Ptk.-ra átállás miatti érkezés-emelkedés, amit eddig a határidő módosítása nem akasztott meg, március hónapban már jelentősen megnőtt az érkezés-szám. A bírák leterheltsége és a bírósági titkár hiány miatt az ügyszakba fogalmazó került bevonásra, aki a titkár munkáját segítheti, továbbá az adminisztratív létszám emelésére került sor időlegesen, az iktatási, leírási feladatok ellátása érdekében. Ha az érkezés továbbra is emelkedni fog, az ügyszakba szükség lesz a másik bírósági titkár bevonására is, akit a cégügyszakból kell elvonni. Ez a cég ügyszakban elnehezülést nem okozna, mivel az ügydömpingben érkező ügyek csak bírák által végezhetőek.

A törvényszéken összességében időszerű ítélkezés zajlik, az elsődleges cél ennek megőrzése, szinten tartása, első fokon a lehetőségek szerinti javítása. Ez úgy valósítható meg, ha az ügyforgalmi adatok folyamatos figyelemmel kísérése alapján az esetleges elnehezülésre a vezetés azonnal az erőforrások megfelelő csoportosításával reagál, a tanácselnökök, bírák felé azonnali figyelemfelhívással él. Azon módszer, hogy a tanácselnökök, bírák az egyes ügyszakok ügyforgalmi adatairól legalább negyedévente, de probléma esetén haladéktalanul tájékoztatást kaptak, illetve instrukciót arra, hogy mely területre kell nagyobb odafigyelést, hangsúlyt helyezni, bevált az időszerűség megőrzése érdekében, így továbbra is célszerű alkalmazni. Az egyes ügyszakok elnehezülése ugyanis akkor akadályozható meg a legkönnyebben, ha már a romló tendencia kezdetekor (pl. érkezés emelkedésekor, nem megvárva a folyamatban maradt ügyek számának emelkedését) beavatkozunk a folyamatokba. Ez a módszer különösen a másodfokú ügyszak, illetve a cég ügyszak tekintetében eredményes, hiszen itt normál ügymenet mellett az ügyek rövid időn belül befejezést nyerhetnek. Az első fokú ügyszakban ugyanakkor – ahol az átlag pertartam 6 hónap és 2 év között van, a hosszú pertartamúvá válás megakadályozásával érhető el eredmény.

2010 évben nyert kollégiumi kinevezésemet követően rövid időn belül havi szinten ellenőrzés alá vontam a BIR program adta lehetőségek alapján a 30 napon túl elintézetlenséget mutató ügyeket. Ezen ügyekben felhívtam az eljáró bíró figyelmét az elintézetlenségre, egyben arról igazoló jelentést is kértem. Ennek eredményeként rövid időn, hónapokon belül minimálisra csökkent az olyan ügyek száma, ahol két hónapon belül semmiféle elintézésre nem került sor. Ezzel az időszerűség javulása is együtt járt. Az ellenőrzés később az elnök által kiterjesztésre került a törvényszék minden igazgatási egységére. Ezen ellenőrzés fenntartása a jövőben is szükséges, azt az igazgatási szabályzat is bevezeti.

Rendszeres ellenőrzés történt és történik továbbá az újonnan érkezett ügyek határidőben történő elintézése, a tárgyalási napok száma, kihasználtsága, a hosszú pertartamú ügyek körében is. Ezen ellenőrzésekről a bírák folyamatos visszajelzést kapnak. Nagyon fontos vezetői módszernek tartom a visszajelzést, a kommunikációt, hiszen az ellenőrzés folytán feltárt hiányosságok a leggyorsabban úgy számolhatóak fel, ha arról az érintettek értesülnek, a megoldást pedig együtt keressük és találjuk meg.

A Balassagyarmati Törvényszék civilisztikai ügyszakában a megalapozottság javuló tendenciát mutat. 2015. évben 192 polgári és gazdasági peres ügy fejeződött be, ebből 35 ügyben nyújtottak be fellebbezést, ez a befejezett ügyek 18%-a. 2014. évhez képest csökkent a fellebbezések száma. A fellebbezések elbírálása során 2014. évhez képest nőtt a helybenhagyó és megváltoztató döntések száma, míg 17%-kal csökkent a hatályon kívül helyezések aránya.

Az eredményeket az alábbi ábra szemlélteti:

Megalapozottság a törvényszék első fokon hozott ítélete elleni fellebbezések elbírálása tükrében 2014. és 2015. évben

Felülvizsgálati kérelmet összesen 10 esetben nyújtottak be, a visszaérkező döntésekből 11 helybenhagyó, 1 megváltoztató, 1 hatályon kívül helyező és 3 elutasító határozat született.

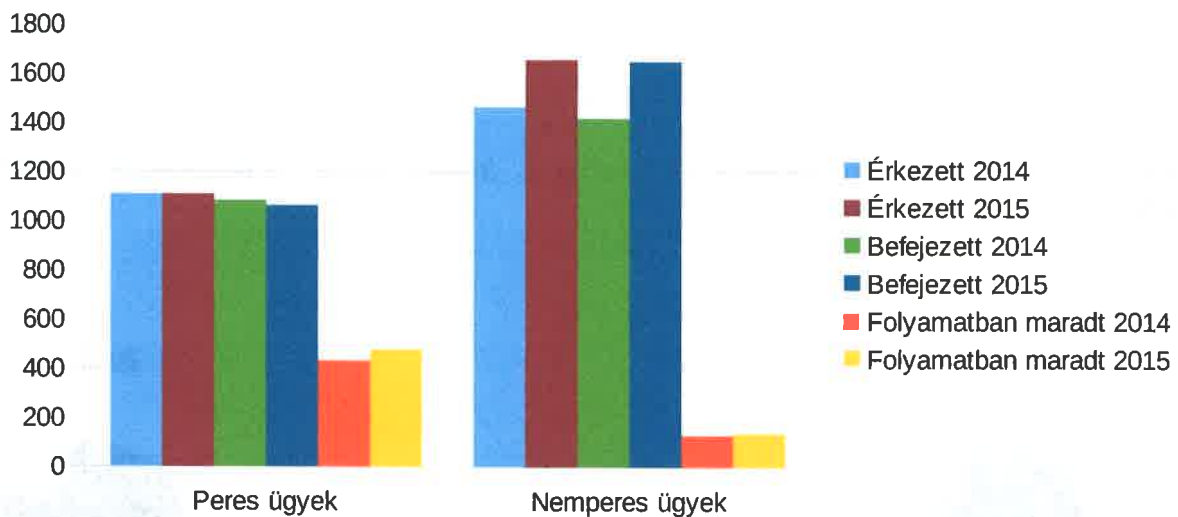
A megalapozottság során célszerű lenne további javulást elérni, különösen a hatályon kívül helyezések csökkenése által. A Fővárosi Ítéltábla 2016. tavaszán a hatályon kívül helyezések gyakorlata kapcsán Workshop képzést tart, melyen az első fokú ügyeket nagyobb számban tárgyaló bíránk vesznek részt. Kollégiumunk is napirendjére tűzte ezen kérdést, továbbá helyben is megrendezésre kerül a Workshop ezen témában.

2. Balassagyarmati Járásbíróság

A Balassagyarmati Járásbíróságon az engedélyezett bírói létszám a polgári ügyszakban 6. 2015 évben tartósan távol volt 2 bíró. Az ügyszakban 2015 őszéig 2 bírósági titkár látta el a peren kívüli és a végrehajtási ügyeket. Az egyik titkár távozott. A bírósági titkár átvette távozó kollégája referádáját, továbbá közvetítőként is tevékenykedik. A kieső bírósági titkárt ezidáig nem sikerült pótolni.

Az ügyforgalmi adatok 2014 és 2015 évre peres és nemperes ügyek szerinti bontásban a következő:

Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek számának alakulása 2014. és 2015. évben a Balassagyarmati Járásbíróságon

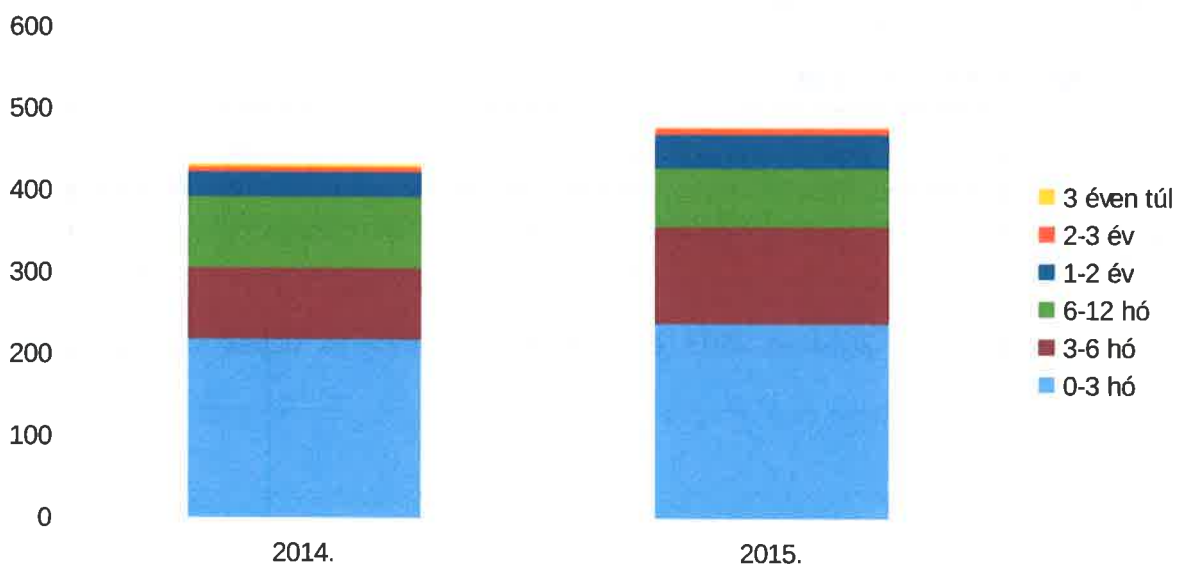

A peres ügyeknél az érkezés és a befejezés is hasonlóan alakult a két évben. A folyamatban maradt ügyek számának emelkedése a tartós távollétek miatt következett be, melyet más járásbíróságról történő kirendeléssel orvosoltak 2015. évben.

A nemperes ügyszakban, ezen belül is a végrehajtási ügyszakban érkezés emelkedés történt, de ez feldolgozásra került.

Az időszerűséget az alábbi ábra szemlélteti:

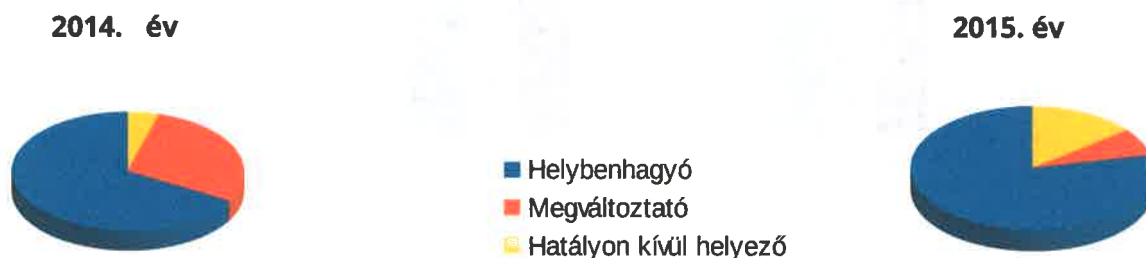
A folyamatban maradt ügyek megoszlása a pertartam szerint a peres ügyszakban 2014. és 2015. évben a Balassagyarmati Járásbíróságon

Látható, hogy a folyamatban maradt ügyek megoszlása – bár több ügy maradt folyamatban – hasonló a két évben. Eredményeket sikerült elérni a hosszú pertartamú ügyek terén, hisz számuk 10-ről 9-re csökkent, de ezen belül a három éven túl folyamatban lévő ügyek száma 4-ről egyre mérséklődött.

A megalapozottságot szemlélteti a következő ábra:

Megalapozottság a Balassagyarmati Járásbíróság ítélete elleni fellebbezések elbírálása tükrében 2014. és 2015. évben

Figyelembe véve, hogy a fellebbezések aránya a befejezett ügyek számához viszonyítottna a 2014. évi 8,12%-hoz képest 6,3%-ra csökkent, a megalapozottság egyértelmű javulása figyelhető meg.

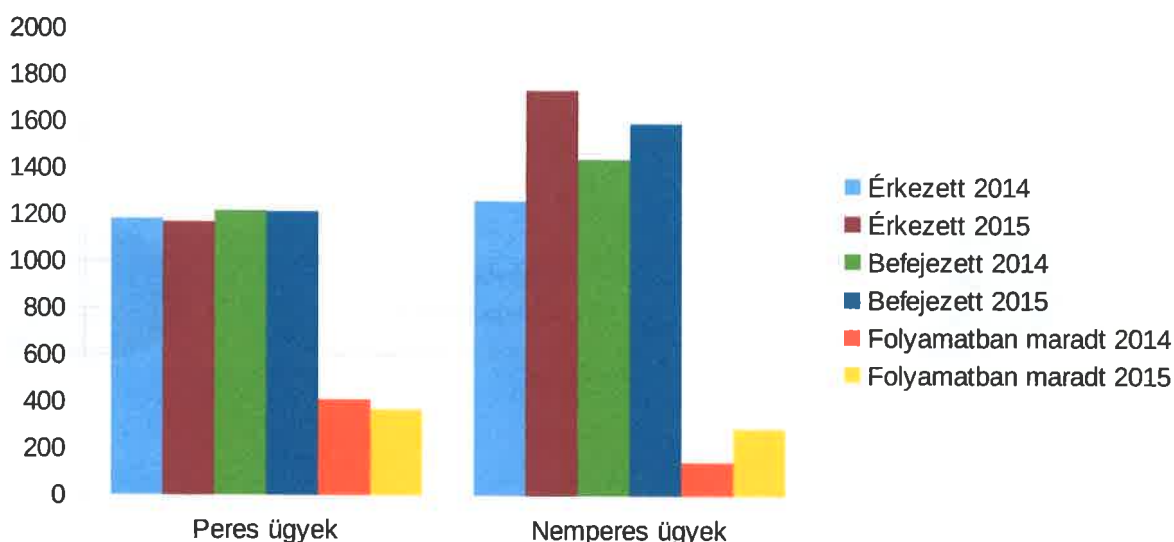
Összességében levonható az a következtetés, hogy a Balassagyarmati Járásbíróság polgári ügyszaka kiegyensúlyozottna, eredményesen ítélkezik, az eredmények megtartása a cél. Első sorban arra kell ügyelni, hogy a létszámkiesés - akár bírói, akár titkári munkaerőről van szó - megfelelő módon pótlásra kerüljön, hogy a járásbíróságon az egy főre eső munkateher visszaálljon a korábbi kiegyensúlyozott szintre.

3. Salgótarjáni Járásbíróság

A Salgótarjáni Járásbíróságon az engedélyezett bírói létszám a polgári ügyszakban 7 fő. 2015 év őszéig tartósan távol volt 1 bíró. Az ügyszakban 2015 tavaszáig 2 bírósági titkár látta el a peren kívüli és a végrehajtási ügyeket, az egyik azóta tartósan távol van. Két bíró bírósági közvetítőként is tevékenykedik.

Az ügyforgalmi adatok 2014 és 2015 évre peres és nemperes ügyek szerinti bontásban a következők:

Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek számának alakulása 2014. és 2015. évben a Salgótarjáni Járásbíróságon

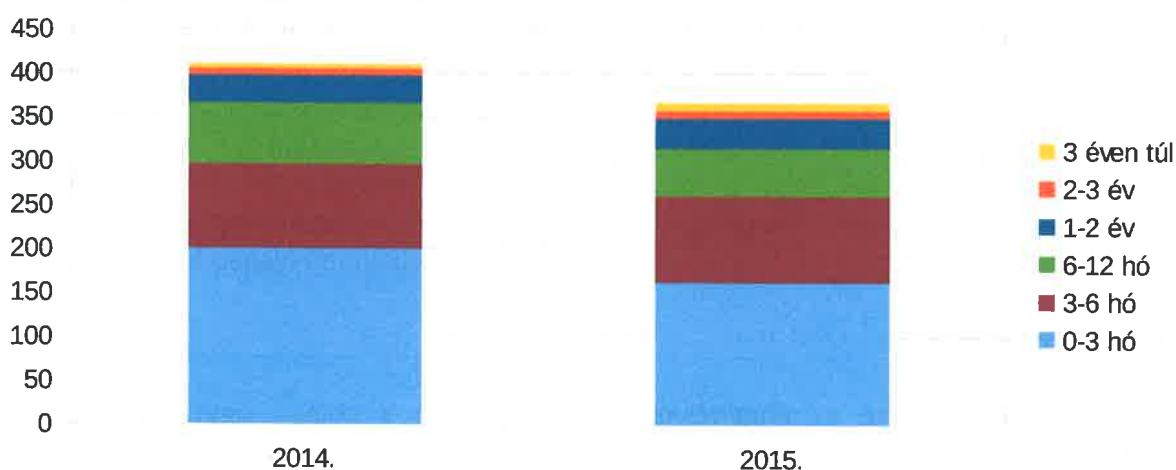

A peres ügyeknél az érkezés és a befejezés is hasonlóan alakult a két évben. A folyamatban maradt ügyek száma csökkent.

A nemperes ügyszakban, ezen belül is a végrehajtási ügyszakban jelentős érkezés emelkedés történt, annak feldolgozása nem sikerült a bírósági titkár távolléte miatt.

Az időszerűséget az alábbi ábra szemlélteti:

A folyamatban maradt ügyek megoszlása a pertartam szerint a peres ügyszakban 2014. és 2015. évben a Salgótarjáni Járásbíróságon

Látható, hogy a folyamatban maradt ügyek megoszlása a folyamatban maradt ügyek számának csökkenése mellett hasonló a két évben. Romlott a hosszú pertartamú ügyek száma (13-ról 9-re), és nőtt a három éven túl folyamatban maradt ügyek száma is (5-ről 9-re).

A megalapozottságot szemlélteti a következő ábra:

Megalapozottság a Salgótarjáni Járásbíróság ítélete elleni fellebbezések elbírálása tükrében 2014. és 2015. évben

A fellebbezések aránya a befejezett ügyek számához viszonyítottn a 2014. évi 11,42%-hoz képest 9,7%-ra csökkent, és a hatályon kívül helyezések aránya is csökkent, a helybenhagyások aránya nőtt. A megalapozottság javuló képet mutat.

Összességében levonható az a következtetés, hogy a Salgótarjáni Járásbíróság polgári ügyszaka a nemperes ügyszakban igazgatási beavatkozást kíván, míg a peres ügyszakban további szakmai támogatást, megerősítést igényel. A hosszú pertartamú ügyek feldolgozásához a 2015 év elején alkalmazotthoz hasonlóan egyéni konzultáció biztosítását tartanám eredményesnek, míg a megalapozottság javításához a hatályon kívül helyezések visszaszorítása szükséges. Megítélésem szerint a hatályon kívül helyezés csökkentése terén az első fokú ügyszak szakmai támogatásával érhetőek el eredmények, hiszen törvényszékünkön az ítélet hatályon kívül helyezéséről szóló 1/2014. (VI.30.) PK véleményben foglaltak érvényesülnek, hatályon kívül helyezésre súlyos eljárási szabályszegés és jelentős megalapozatlanság esetén kerül csak sor.

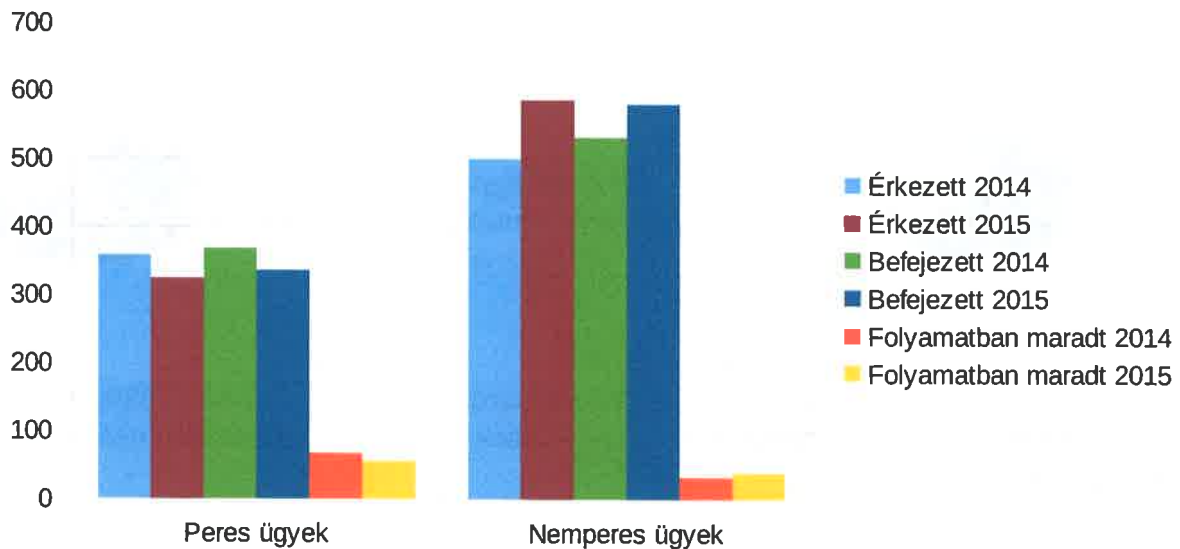
A hatályon kívül helyezések figyelemmel kísérésére, az azokból levonható tapasztalatok gyűjtésére a helyi bíróságaink ítélkezési tevékenységét illetően 2014 év második felétől sor kerül. 2015 év elején minden bíróval ügyenként került ismertetésre, átbeszélésre a hatályon kívül helyezés oka, annak elkerülhetősége. A vizsgálathoz 2015 őszétől adatlap is készült – a büntető ügyszakban bevezetett adatlap mintájára. A vizsgálat eredményeként megállapíthatóvá vált néhány tipikusnak tekinthető hiba az első fokú eljárás során, melyek kiküszöbölésével a hatályon kívül helyezések száma visszaszorítható. Ennek érdekében a tapasztalatok összegzése megtörtént, az erről készült szakmai anyag minden bíróhoz eljutott, és azt a kollégium kollégiumi ülésen fogja megvitatni.

4. Pásztói Járásbíróság

A Pásztói Járásbíróságon az engedélyezett bírói létszám a polgári ügyszakban 2 fő. Tartós távollétre nem került sor. Bírósági titkár csak részmunkaidőben tevékenykedik. Az egyik polgári bíró az elnök, a másik bíró a peres ügyeken kívül a nemperes ügyeket, a végrehajtást is intézi.

Az ügyforgalmi adatok 2014 és 2015 évre peres és nemperes ügyek szerinti bontásban a következő:

Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek számának alakulása 2014. és 2015. évben a Pásztói Járásbíróságon

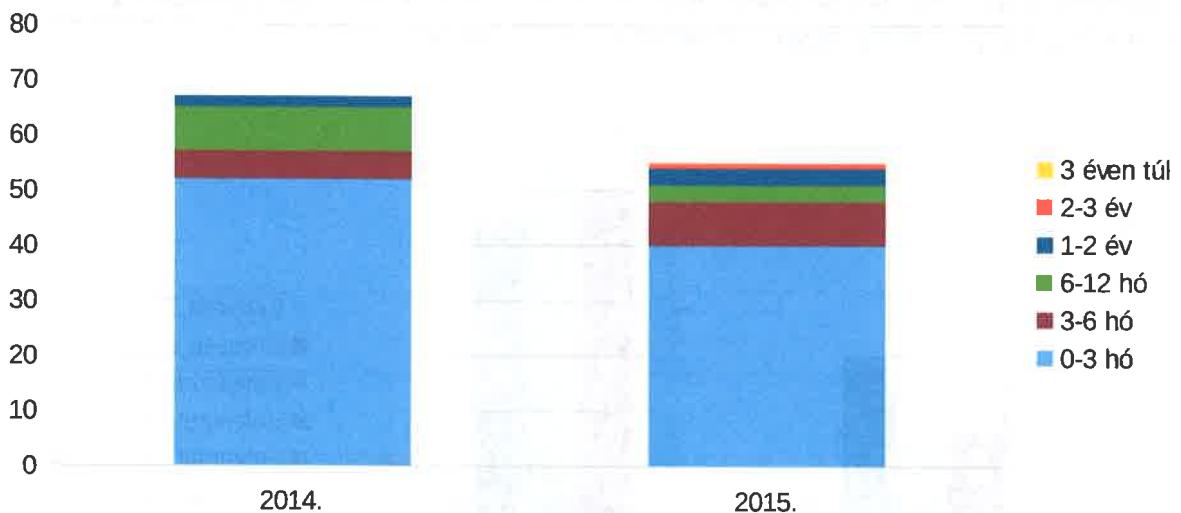

A peres ügyeknél az érkezés, a befejezés és a folyamatban maradt ügyek száma is csökkent 2015 évben.

A nemperes ügyszakban, ezen belül is a végrehajtási ügyszakban érkezés emelkedés történt, de ez feldolgozásra került.

Az időszerűséget az alábbi ábra szemlélteti:

A folyamatban maradt ügyek megoszlása a pertartam szerint a peres ügyszakban 2014. és 2015. évben a Pásztói Járásbíróságon

Látható, hogy a folyamatban maradt ügyek száma csökkent, a 6 hónapon túl folyamatban maradt ügyek aránya javult. Hosszú pertartamú ügy egy van folyamatban.

A megalapozottságot szemlélteti a következő ábra:

Megalapozottság a Pásztói Járásbíróság ítélete elleni fellebbezések elbírálása tükrében 2014. és 2015. évben

A fellebbezések aránya a befejezett ügyek számához viszonyítottn a 2014. évi 10,33%-hoz képest 7,14%-ra csökkent, valamint a hatályon kívül helyezések száma is csökkent, a megalapozottság javulása figyelhető meg.

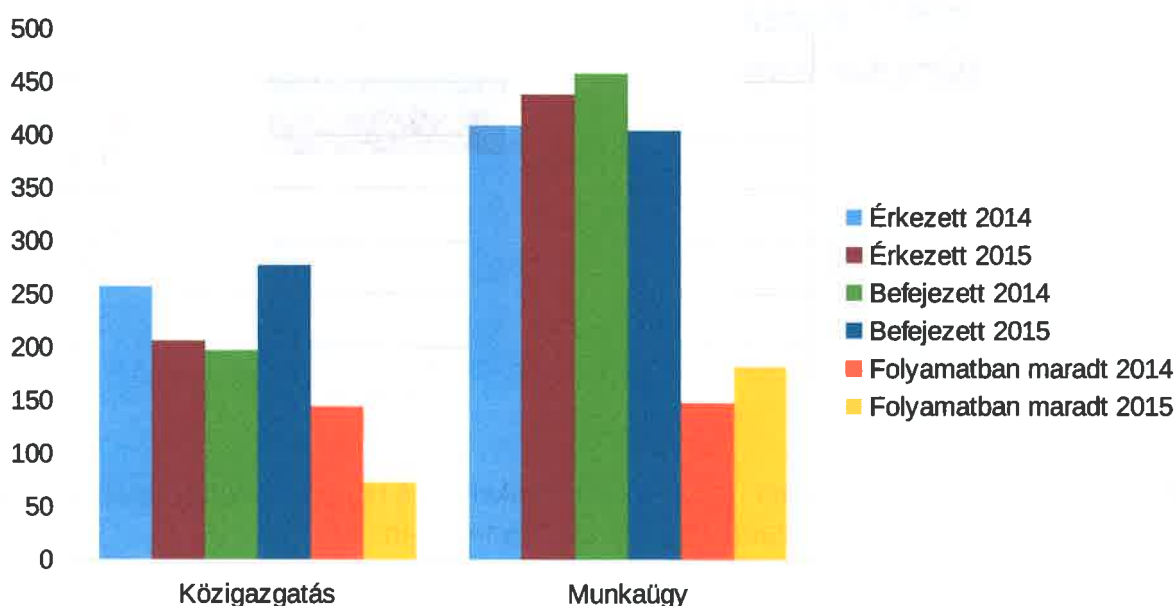
Összességében levonható az a következtetés, hogy a Pásztói Járásbíróság polgári ügyszaka kiegyensúlyozottan, eredményesen ítélkezik, az eredmények megtartása a cél.

5. Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon az engedélyezett bírói létszám 4 fő, melyből egy állás közigazgatási, 3 állás munkaügyi ügyszakban van. Tartós távollétre nem került sor. Bírósági titkár nincs.

Az ügyforgalmi adatok 2014 és 2015 évben a következők:

Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt peres ügyek számának alakulása 2014. és 2015. évben a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon

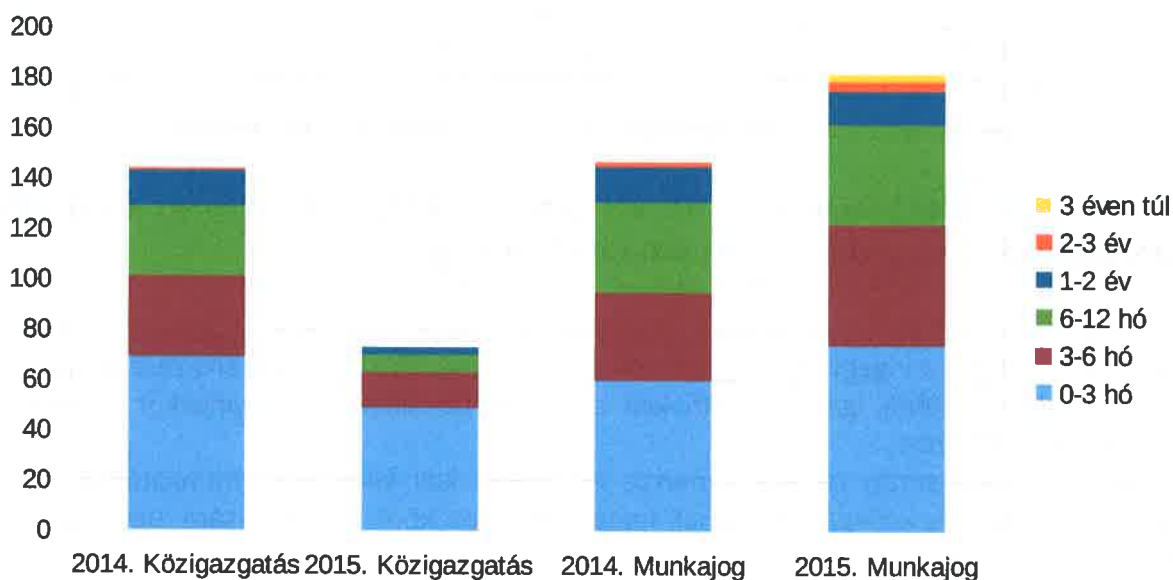

A közigazgatási ügyszakban az érkezés csökkenésének is köszönhetően jelentős ügyhátralékot sikerült feldolgozni 2015 évben.

A munkaügyi ügyszakban némileg alatta maradt a befejezés 2015 évben az érkezésnek, a folyamatban maradt ügyek száma némileg emelkedett.

Az időszerűséget az alábbi ábra szemlélteti:

A folyamatban maradt ügyek megoszlása a pertartam szerint a peres ügyszakban 2014. és 2015. évben a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon

A közigazgatási ügyszakban az időszerűség kifejezetten jó.

A munkaügyi ügyszakban a folyamatban maradt ügyek számának emelkedésével romlottak az időszerűségi mutatók is, emelkedett a hosszú pertartamú ügyek száma.

A megalapozottságot szemlélteti a következő ábra:

Megalapozottság a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság munkaügyi ügyszakának ítélete elleni fellebbezések elbírálása tükrében 2014. és 2015. évben

A fellebbezések aránya a befejezett ügyek számához viszonyítottn a 2014. évi 13,76%-hoz képest

23,27%-ra nőtt. A helybenhagyó döntések aránya igen jelentős, a romlás a hatályon kívül helyezések számának növekedéséből (1-ről 7-re) adódik.

A közigazgatási ügyszakra inkább a felülvizsgálat jellemző, fellebbezésnek érdemi döntés esetén nagyon szűk körben van helye. A közigazgatási ügyszakban ténylegesen két határozott idejű bíró tevékenykedik, akik rövid gyakorlatuk ellenére jó szakmai színvonalon, nagy szorgalommal végzik munkájukat.

Összességében levonható az a következtetés, hogy a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közigazgatási és munkaügyi ügyszaka is megfelelően teljesít, hangsúlyt a munkaügyi ügyszak időszerűségére és megalapozott ítélkezésére kell helyezni, elsősorban szakmai támogatás nyújtásával, melyben számíthat az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium segítségére, hiszen ügyszak-specifikációjuk folytán megítélésem szerint ez az egyik leghatékonyabban működő szakmai fórum az igazságszolgáltatás rendszerében.

III. A Balassagyarmati Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának szakmai tevékenysége

A kollégiumvezető kiemelt feladata a törvényszék adott ügyszakának szakmai irányítása, a törvényszéken belül a jogegység megteremtése, a törvényszék bírósági ítélkezésének az országos joggyakorlathoz történő igazítása. Elő kell segítenie az időszerű, ugyanakkor színvonalas és megalapozott ítélkezést.

A szakmai munka során fel kell ismernie és tudnia kell kiaknáznia munkatársai ismereteit, törekednie a saját és kollégái tudásának minél szélesebb körű megosztására, ugyanakkor annak folyamatos bővítésére.

A szakmai munka elsődleges színtere a kollégiumi ülés. Törvényszékünk gyakorlata alapján a szakmai témában tartott kollégiumi ülések minden bíró, bírósági titkár és fogalmazó számára nyitottak. A felsőbb grémiumok (Kúria, Ítéltábla) is meghívásra kerülnek az ülésekre. Az elkészített szakmai anyagokat a résztvevők az ülés előtt megismerhetik, az arra adott felsőbb bírósági reflexiók a szakmai tanácskozásba beépítésre kerülnek. Az ülésen a kollégium ajánlásokat fogad el, amit jellemzően a bírák, titkárok figyelembe vesznek, alkalmaznak munkájuk során. A jegyzőkönyveket, ajánlásokat a civilisztikai ügyszakban dolgozók a törvényszék intranetéről megismerhetik. Itt a polgári szakmai anyagok rendszeresen megjelentetésre kerülnek és folyamatosan elérhetőek. Fontos, hogy azon szakmai témák kerüljenek megvitatásra, amelyek a leginkább foglalkoztatják az ügyszakot. Ezen üléseken a kollégák megoszthatják társaikkal a központi képzésben szerzett tapasztalataikat is. Az eddigi gyakorlatot folytatva továbbra is szeretném a szakmai munkát a kollégák aktív közreműködésével végezni, egy-egy témában a legnagyobb tapasztalattal és tudással bíró kollégákra támaszkodni. Nagyon fontosnak tartom a tudásmegosztást.

Ki kell terjeszteni a bíróság kapcsolatrendszerét egyrészt más bíróságok, másrészt más hivatásrendek felé. Ennek érdekében rendszeresen részt veszünk az Észak-magyarországi Régió törvényszékeinek Gazdasági Tájékoztatóján, valamint az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium munkájában. A Fővárosi Ítéltábla szakmai munkájába is becsatlakozunk. Indítványomra 2012 évtől a Fővárosi Ítéltábla lehetővé tette, hogy az illetékessége alá tartozó törvényszékek kollégiumvezetői hozzáférjenek az Ítéltábla Polgári Kollégiumának szakmai anyagaihoz.

Kollégiumunk rendszeres kapcsolatot tart fenn a Nógrád Megyei Főügyészséggel, első sorban a civil szervezetek nyilvántartása kapcsán. 2013 évben a NAV Nógrád Megyei Igazgatóságának képviselőivel a cég és felszámolási ügyekben tartottunk eredményes tanácskozást, míg 2014 évben a közjegyzőkkel. 2015 évben a Kormányhivatal részéről a kormány megbízott tartott tájékoztatót a közigazgatás átszervezéséről, illetve a gondnoksági perekben eljáró szakértők bevonásával tartottunk kollégiumi ülést. Ezen kapcsolatok fenntartását, ápolását, kiszélesítését nagyon fontosnak tartom, mivel számos területen kapacitálhatunk belőlük. A szakmai tapasztalatszerzésen túl szélesedik a résztvevők látóköre, egységesedik a gyakorlat, egyben javulhat a bíróság külső megítélése is.

Fontos a nagyon gyorsan és jelentős mértékben változó jogszabályi környezet ismeret ahhoz, hogy magas szakmai színvonalú ítélezés folyhasson. Egyre kevesebb a gyakorló bírák ideje arra, hogy nyomon kövessék, melyik jogszabály változott. 2010 évben történő kinevezésemet követően bevezettem, hogy szükségszerű rendszerességgel felhívtam a kollégák figyelmét a leggyakrabban alkalmazott jogszabályok módosulására, az új jogszabályokra. Ebben a feladatban jelentős segítséget nyújt az Országos Bírósági Hivatal által elkészített tájékoztatók, amelyek elektronikus úton kerülnek továbbításra, illetve elérhetőek a helyi intraneten is.

A büntető kollégiumvezető ötletét támogatva 2015 őszén a helyi intranet felületén „Fórum” rovatot hoztunk létre annak érdekében, hogy a kollégák a felvetődő jogalkalmazási kérdéseiket a legrövidebb úton és időben tudják jelezni a szakmai vezetés felé, azok szélesebb körben kerülhessenek megvitatásra. Sajnálatosnak tartom, hogy ezen lehetőséget a kollégák még nem használják ki, szükséges ezen lehetőség folyamatos propagálása. Továbbra is működik azonban az egyes felmerülő problémák közvetlen, személyes megvitatása a kollégiumvezetővel. Mindig nagy hangsúlyt fektettem, és a jövőben is fektetni kívánok arra, hogy bármelyik kollégám bármikor fordulhasson hozzám szakmai segítségért. Mindig legjobb tudásom szerint szeretnék a kérdésekre megoldási javaslatot nyújtani, szükség szerint a törvényszék tanácselnökeinek, bírónak bevonásával.

A törvényszékünk kis létszámából adódóan minden kollégámmal közvetlen, személyes a kapcsolatom, ami számomra sokat jelent, és mind az igazgatási, mind a szakmai munka terén előnyökkel bír.

Törvényszékünkön belül a szakmai problémák megvitatására azok felmerülését követően rövid időn belül sort kerítünk, tanácselnöki, vagy bírói megbeszélések keretében. Ez a legjobb módja az egységes gyakorlat kialakításának. Megyénkben ez nagyon jól működik, a jövőben is fenntartandó. Ezen a területen további eredmény lenne elérhető, ha ezen megbeszélések eredményéről a helyi bírák nem csak a határozatokból szereznének tudomást, ezért a tanácskozásról készült emlékeztetőket célszerű lenne a jövőben az intraneten közzétenni.

A szakmai vezetés túlterjeszkedik a jogi munkavégzés során jelentkező problémák megoldásán. Szükséges, hogy a kollégiumvezető szakmai iránymutatást nyújtson a kezelőirodák, a végrehajtási csoport, az adminisztratív dolgozók részére is. Fenn kell tartani azt a gyakorlatot, hogy a változó szabályozói háttér, az elektronikus eljárás megismertetésre kerüljön az adminisztratív dolgozókkal, országos szinten egységes gyakorlat kerüljön kialakításra. Emellett a mindennapokban is biztosítani kell az irodák működésének támogatását.

IV. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A személyügyi kérdésekben a kollégiumvezetőnek közvetlen döntési joga nincs, azonban az ügyszak helyzetét, a tervezhető, illetve ad hoc jelentkező kihívásokat neki kell ismernie a legjobban. Így ebben a körben a kollégiumvezető feladata az, hogy a törvényszék elnöke, elnökhelyettese felé haladéktalanul jelezze, amennyiben az emberi erőforrások hasznosítása nem megfelelő, illetve valamely ügyszakban jelentkező többletfeladat, hiány az erőforrások átcsoportosítását kívánja.

Az emberi erőforrásokkal történő gazdálkodás során az alábbiakra kell hangsúlyt helyezni:

Kis létszámú szervezetben, mint amilyen a Balassagyarmati Törvényszék civilisztikai ügyszaka is, nem lehet ragaszkodni az ügyelosztási rend állandóságához, annak felülvizsgálata nem elegendő évente. Ugyanakkor elvárható, hogy a jogkereső állampolgárok számára kiszámítható, átlátható legyen a bíróság működése, melynek egyik sarokpontja a mindenki számára megismerhető ügyelosztási rend. Célszerű tehát azt úgy kialakítani, hogy a kisebb érkezési anomáliák az ügyelosztási rend módosítása nélkül kezelhetők legyenek. Ennek módszere az, ha tartalékokat biztosítunk a rendszerben. A nagyobb és állandósuló változások esetén azonban szükséges az ügyelosztási rend ehhez történő hozzáigazítása. Így törvényszékünkéről az elmúlt évben 2 bírósági ítélet távozott, álláshelyük elvonásra került, ez haladéktalanul szükségessé tette a változások átvezetését az ügyrendben.

Az ügyek kiosztása a törvényszékünkön a kollégiumvezetőre telepített feladat. Ennek során az SZMSZ szabályait betartva az érkezés sorrendjében, objektivitásra törekedve történik. Figyelmet kell azonban fordítani a kizárási okokra, illetve az arányos munkateher elosztásra is. A kollégiumvezető kiemelt feladata a lajstromozás helyességének folyamatos ellenőrzése, illetve a súlyszám-elértetés is. A súlyszám alapján a leterheltség összehasonlíthatóvá válik, bár törvényszékünkön az első fokú ügyeket is tárgyaló bírák abszolút összehasonlítására nincs mód. Törekedni kell azonban arra, hogy a hasonló referádával tárgyaló bírák leterheltsége hasonló legyen.

Célszerű lenne a szakosodás valamely szintjét elérni úgy, hogy a bírának lehetőség szerint egy-egy ügyrend szerint kelljen eljárniuk. Jelentős energiát, időt emészt fel, amikor egy bírósági ítélet az egyik nap első fokú ügyeket intéz, másnap tanácselnökként, vagy előadó bíróként jár el, közben felszámolási, vagy cég ügyeket intéz. A jelenlegi létszám mellett sajnos ez nem küszöbölhető ki, de a hosszú távú tervek között ezt a feladatot szerepeltetni kell.

Ügyelni kell arra, hogy minden feladatot az ott szükséges legalacsonyabb végzettséggel rendelkező személy végezze, így bírósági ítélet szerint ne végezzen bírósági titkár által is ellátható feladatot, illetve ahol bírósági ügyintéző is eljárhat, ott ez a lehetőség legyen kihasználva. Törvényszékünkön ezen irányelv maradéktalan betartására törekszünk. Ennek érdekében 2015. évben sor került fogalmazói álláshelyek bírósági titkári álláshellyé történő átcsoportosítására, amely remek lehetőség arra, hogy minden olyan feladatot, ahol bírósági titkár járhat el, ténylegesen is titkár végezzen. E mellett a létszám már lehetőséget nyújtana a team-munka bevezetésére is, ami jelentős segítséget nyújtana a bírák ítélező tevékenységében, különösen a fellebbezési tanácsok munkájában, első fok esetén pedig az előkészítő munkában. Probléma, hogy 2015 évben két titkár is távozott megyeinkből, egy titkár tartós távollétére került sor, az üres állásokra pedig nincs

jelentkező. Törekedni kell ennek ellenére az állások betöltésére.

A bírósági titkárok esetében hosszú távú tervként lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ne csak egy ügyszakban, annak is egy szegmensében szerezhessenek nagyobb gyakorlatot, hanem rotációs rendszerben vegyenek részt a nemperes ügyek önálló intézésében, illetve a team-munkában. Ezzel a vegyes gyakorlattal könnyebben pályázhatnak a bírói álláshelyekre.

A bírói, bírósági titkári munka támogatásához nagy hangsúlyt kell fektetni arra is, hogy a bíró, titkár állandó jegyzőjével csapatot alkotva dolgozhasson. Egy-egy jó felkészültségű, a bíró elvárásait, munkamódszereit ismerő jegyző tevékenysége a bíró adminisztratív terheit csökkentheti, megnövelheti az érdemi munkára rendelkezésre álló idejét. A kollégiumvezető mind a bírakkal, jogi dolgozókkal, mind a tisztviselőkkel közvetlen kapcsolatban van, így elősegítheti olyan párosok összeállítását, akik hatékonyan tudnak együtt dolgozni.

Az emberi erőforrással való gazdálkodás során nem elegendő a törvényszéki szint szem előtt tartása, a kollégiumvezetőnek ismernie kell a helyi bíróságok, ezen belül az egyes jogi dolgozók leterheltségét is. Az optimális erőforrás gazdálkodás során egyre fontosabbá és elkerülhetetlenebbé válik a belső erőforrások megfelelő átcsoportosítása, melyre a kirendelés a megfelelő eszköz. Ezzel a lehetőséggel azonban úgy kell élni, hogy a kirendelt bíró eredeti, részben vagy egészben megőrzött ítélkezési tevékenysége időszerű maradjon, illetve az eredeti ítélkezési tevékenység megőrzése nélküli kirendelés esetén az adott bíróságon ebből jelentős hátrány ne származzon. Támogatandónak tartom ugyanakkor tanácselnök kollégám által felvetett javaslatot, mely szerint a Kúria mintájára törvényszékünkön is lehetővé lehetne tenni a helyi bírák számára a fellebbviteli gyakorlatszerzést kirendelés vállalásával.

V. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A Balassagyarmati Törvényszék és helyi bíróságai az elmúlt évek OBH által támogatott jelentős fejlesztései folytán nagyon jó munkakörülmények között dolgozhatnak. Minden bírósági épület új, vagy újszerű, tárgyi felszereltsége nagyon jó. Az informatikai ellátottságunk is kiemelkedő, számos tárgyalóteremben rendelkezésre áll számítógép. Támogatandó, hogy minden bíróságon bevezetésre kerüljön a digitális hangrögzítés, annak használata általánossá váljon. Ez a leírói munka elosztását is megkönnyíti, illetve költségtakarékos is.

Előszeretettel használom, és nagy támogatója vagyok a VERDE rendszernek, mely lehetővé teszi az ún. „távoli asztal” útján történő munkavégzést. Hosszú távú célként ennek általános bevezetését célszerűnek tartom. Mivel minden bíró rendelkezik törvényszékünkön az OBH által biztosított notebook-kal, ez a rendszer éles bevezetését követően könnyen kivitelezhető.

Az informatikai lehetőségekkel élni kell. Így törvényszékünk intranetes oldalán a polgári kollégium szakmai anyagai, a fontosabb jogszabály változásokról készült tájékoztatók, egyéb szakmai anyagok, oktatások anyagai is elhelyezésre kerülnek, azok visszakereshetők. A bíróságon belüli kommunikáció eszköze az elektronikus út, a dolgozók ezt megszokták, elfogadják. E módszerrel költséghatékonyan lehet a tudást megosztani, gyors, visszakereshető és visszaellenőrizhető is.

A pénzügyi erőforrásokkal történő gazdálkodás körében a kollégiumvezető a fordítási-, tolmácsolási díjak, a postaköltségek, a szakértői költségek, tanúdíjak racionalizálásában működhet közre. A bírói függetlenséget nem sértve, a bírák munkáját segítve kell ezt megvalósítani.

Törvényszékünkön jelentős fordítási-, tolmácsolási költség merült fel az elmúlt évben. A költséghatékonyság ezen a területen úgy növelhető, ha a bírák megfelelő alternatív megoldásokról kapnak tájékoztatást, hiszen a bevált intézettől eltérő, olcsóbb fordító felkutatására, a fordításra szükséges hosszabb idő folytán elveszik az olcsóbb fordítási díj által biztosított előny. A postaköltség terén a szakmai tájékoztatás útján érhető el megtakarítás, amennyiben egyértelműen rögzítésre kerülnek azok az esetek, amikor nem szükséges tértivevényes kézbesítés. Arra kell ösztönözni a bírákat, hogy ha mód van az e-mail útján történő iratmegküldésre (pl. jegyzőkönyv esetén) éljenek ezzel. A tanúdíjak, útiköltség számításához számítógépes program áll rendelkezésre, melyet a bírák használnak is.

VI. Bírósági integritás

Fontos, hogy a jogkereső állampolgárok az Alaptörvénynek megfelelő, tisztességes eljárás keretében juthassanak hozzá a számukra érthetően megfogalmazott, ezáltal könnyebben elfogadható döntésekhez. Ennek alapvető eszköze a bíróságok működésének átláthatóbbá, kiszámíthatóbbá tétele. Itt kap fontos szerepet az ügyelosztási rend, melyet mindenki megismerhet. E mellett fontos, hogy az ügyelosztásra is kialakított rend szerint kerüljön sor, amely azonban figyelembe veszi az arányos elosztást, tekintettel van az ügyérkezés és a befejezés statisztikai mutatóira is.

A fegyelmi ügyek kapcsán – bár törvényszékünk e szempontból nagyon jó helyzetben van – a visszacsatolás a legjobb megelőzési módszer. Ha ismerik a dolgozók, hogy más bíróságokon mely magatartásokat, mulasztásokat értékelik fegyelmi vétségnek, megismerhetik a Szolgálati Bíróság gyakorlatát, könnyebben elkerülhetik a fegyelmi felelősséghez vezető hibákat.

A panaszügyek intézése során ügyelni kell arra, hogy a problémákra a panaszos adekvát, ugyanakkor empatikus választ kapjon, ne érezhesse úgy, hogy a bíróságon belül problémáját nem kezelik megfelelő súllyal, esetleg a „mundér becsületének védelme” történik. Ha nem alapos a panasz, akkor is kellő és érthető magyarázatát kell adni annak, hogy a bíróság az adott ügyben miért úgy járt el, míg alapos panasz esetén a következményeket le kell vonni és a szükséges intézkedéseket a hiba elhárítására meg kell tenni.

VII. Bírósághoz való hozzáférés

A törvényszék külső honlapján elhelyezésre került számos központi, illetve helyi információ, mely a bírósághoz fordulókat megkönnyíti. A honlap tartalmát folyamatosan frissíteni szükséges, a kollégiumvezető feladata az, hogy a szakmai tartalmat figyelemmel kísérje, támogassa.

Külön kiemelt figyelmet kap törvényszékünkön a cég és a civil ügyszakban a felek közvetlen, személyes tájékoztatása a változásokról, az eljárás rendjéről. Ezen tájékoztatások a cég ügyszakban elsősorban az ügyvédek, illetve az Iparkamara szervezésében társas és egyéni vállalkozók részére kerül megrendezésre a cégbíró által. A civil szervezetek felé a Nógrád Megyei Civil Integrációs Centrum szervezésében, illetve önálló szervezésben is rendszeresen kerül sor szakmai nap megrendezésére. Ezen nyilvános tájékoztatásokat azért tartom nagyon fontosnak, mert a megtartásukra fordított energia sokszorosan megtérül, amikor a bírósághoz forduló felek a megfelelő nyomtatványokat használva, a megfelelő tartalommal nyújtják be kérelmeiket, így azok rövid időn belül, egyszerű ügymenetben elintézhetőek.

A bíróság megismertetésének, a közvéleménnyel történő elfogadtatásának egyik leghatékonyabb eszköze a „Nyitott Bíróság” program. Hosszú távú „befektetésről” van szó, hiszen a célközönség az ifjúság. Kollégiumvezetőként a program szakmai támogatása az elsődleges feladat.

A bírósághoz való hozzáférést könnyíti meg a bírósági mediáció intézménye is. A kollégiumvezető feladata, hogy a bírák megismerhessék miben más, ugyanakkor mennyiben lehet hatékony a perekhez képest a közvetítés. Az elmúlt időszakban évente napirendjére tűzte a kollégium a közvetítés témakörét, így a bírák „érzékenyítése” - megítélésem szerint - eredménnyel megtörtént. A jövőben a feladat az eredményekről történő visszacsatolás, így tervezem kinevezésem esetére a közvetítők részéről tájékoztató tartását kollégiumi ülésen arról, mennyiben tudják elősegíteni egy-egy per befejezését, mely pertípusoknál a legeredményesebb a munkájuk, melyek azok a különleges pertípusok, ahol nem gondolnánk a közvetítésre, mégis eredményre vezethet.

A felek a panasznapokon, a kezelőirodákban, tárgyalásokon kerülnek személyes kapcsolatba a bírósággal. Fontos, hogy problémájukhoz empatikusan forduló, ugyanakkor szakmailag jól felkészült dolgozóktól kapjanak tájékoztatást, kérelmük megfelelően kerüljön elintézésre. Bevezetésre került bíróságainkon az „Ügyfél-elégedettség Mérés”, melynek tapasztalatait szakmai és igazgatási szempontból is szükséges elemezni, és az igazságügyi és jogi dolgozók felé visszacsatolni.

A bíróság sajtóban való megjelenése kapcsán szorgalmazom, hogy ne csak az egyes közérdeklődésre számot tartó perekről kerüljön a sajtó tájékoztatásra, hanem más olyan szakmai eseményekről is, ami a bíróság pozitív megítélését erősítheti. Így a Civil Szakmai Napokról, Nyitott Bírósági programokról, regionális értekezletekről is.

VIII. Képzés

Az állandóan változó jogszabályi környezetben a bíró csak akkor tud magas szakmai színvonalon, és magabiztos szakmai tudása folytán időszerűbben is ítélezni, ha a szervezeten belül és önnön erejéből is folyamatosan továbbfejleszti ismereteit, tudását.

A képzés biztosítása igen fontos feladat. Elsősorban a jogszabályi kihívásokra kell reagálni központi képzések szervezésével, hiszen az egységesen jelentkezik az ország egész területén, ugyanazokat a kérdéseket veti fel mindenhol. Elképzelhetetlen, hogy központi segítség nélkül megvalósulhatna egy megfelelő felkészülés olyan jelentős jogszabály-változásokra, mint az új Ptk., vagy a közeljövőben elfogadásra kerülő új közigazgatási perrendtartás, vagy polgári perrendtartás. Ahhoz, hogy ezek az ismeretek minden bíróhoz eljussanak, szükséges volt a képzés helyi szintre telepítése. A kötelező helyi képzések megvalósításához a kollégiumvezetőknek kiemelt szakmai segítséget kell nyújtani. Segíteni kell a legmegfelelőbb képzők kiválasztását. Magam szívesen veszek részt képzőként, előadóként ezekben a programokban, hiszen ezáltal a felkészüléssel a szakmai tudást is megszerezhetem.

Szükségesnek tartom ugyanakkor a központi képzések fenntartását is, elsősorban egy-egy szakmai tárgyban, mivel ezen képzések során mód van más bíróságok gyakorlatának, szemléletének megismerésére, a bírák látóköre szélesedhet, a jó gyakorlatok megoszthatóak. Bevezetésre került, és fenntartani is indokolt, hogy az eredményes központi képzésen elhangzottak helyi szinten is

tolmácsolásra kerüljenek, ennek a kollégiumi üléseken biztosítottunk az elmúlt években fórumot.

A fogalmazók képzése törvényszéki szinten a jogi szakvizsgák tapasztalatai alapján nagyon eredményes, indokoltnak tartom a fenntartását, még a központi képzés mellett is.

A képzés során nem elegendő a jogi dolgozókra koncentrálni, nagyon fontos az adminisztratív tisztviselők célirányos képzése is. A közeljövő feladata az elektronikus kapcsolattartásra történő megfelelő felkészülés, de folyamatos a képzés az iratkezelési szabályzat alkalmazása terén is.

A szakmai képességek fejlesztésén túl fontosnak tartom a képességek, készségek fejlesztését is. Célszerűnek tartanám helyi szinten bevezetni pl. a pervezetési, konfliktuskezelési technikák oktatását.

IX. Összegzés

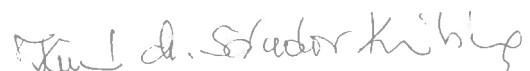
2010. évben történő kollégiumvezetői kinevezésem óta arra törekedtem, hogy kollégáimmal folyamatosan együttműködve, őket a szakmai munkába bevonva az ítélkezési munkát megkönnyítsem. Az igazgatási ellenőrzések célját nem a felelősségre vonásban, hanem a probléma feltárásában, annak végleges megoldásában láttam, és látom úgy, hogy az ítélkezési tevékenységet ellátó bírákra minél kisebb adminisztrációs teher háruljon. Nem szakadtam el az ítélkezési tevékenységtől sem, mert úgy gondolom, ezen a módon láthatóak át legkönnyebben a problémák. Úgy érzem, hogy a közel hat év tapasztalatát a jövőben is a törvényszék és bírótársaim javára tudnám hasznosítani.

Céлом továbbra is az, hogy tevékenységemmel mind a bírák, bírósági titkárok, fogalmazók, mind az egyéb igazságügyi alkalmazottak munkáját segítsem, a munkavégzéshez szükséges minden személyi és tárgyi feltétel biztosítását előmozdítsam. Továbbra is számítok minden kollégám támogató együttműködésére, mely nélkül egyetlen kollektíva sem tud megfelelően teljesíteni.

A törvényszék elnökének rövid és hosszú távú terveivel egyet értek, azt támogatni tudom és kívánom.

Fenti célok megvalósításához kérem minden bírótársam, a kollégium, a törvényszék vezetésének és az Országos Bírósági Hivatal vezetőjének támogatását.

Balassagyarmat, 2016. április 15.

Kunné dr. Sándor Krisztina